

Eingin Daell er eftir í Daells

Mikudagin fall síðsti skansin hjá Daell-familjuni í tí stóra og kenda danska Daells vørúhúsinum.

Tað var stjórni Kurt Daell, ið á aðalfundi í fyrirkøni mikudagin mátti leggja frá sær og sleppa sær av við tey 27% av tí partapeninginum, hann framvegis átti.

Fyri hesi partabroyðingini fær hann í mesta lagi 20 mió. kr., og tá alt tað er farið burturav, ið peningastovnar og onnur eiga til góða hjá honum, eru í mesta lagi nakrar heilt fáar milliónir eftir til hansara.

Daells vørúhúsið hevur fingið nýggjar eigarar, og teir fáa úr at gera beinanvegin, tí hallið hjá fyrirkøni er stórt. Tað var í fjør 18 mió. kr. og í fyrraárið heilar 95 mió. kr.

hj.

Kunnu greiða bræva-atkvøðu í Føroyum

Danskir veljarar, ið eru skrásettir niðri, men tó bústandi í Føroyum júst nú, kunnu greiða brævaatkvøðu í sambandi við komandi EF-valdið týsdagin 18. mai komandi.

Danska stjórnin hevur saman við einum fólkatingsmeiriluta nú gjørt av, at ein fólkvaatkvøða skal verða í Danmark – men ikki í Føroyum og Grønlandi – um hvørja støðu Danmark skal hava mótegis Edinburgh-avgerðini og Maastricht-sáttmálanum.

Veljarar, ið standa á vallistunum í Danmark, men eru bústandi í Føroyum fyri tíðina, kunnu greiða atkvøðu hjá landfútunum, sýslumennunum og fulltrúunum hjá Ríkisumboðnum, sigur Bent Klinte í skrivi.

Talan er um brævaatkvøðu, og skal hon avgreiddast sum skjótast fyri at vera frammi í Danmark í nóg góðari tíð.

hj.

Japanskir granskarar kanna 1.000 føroysk børn

Týsdagin 13. apríl koma trýggir granskarar frá University of Tokyo til Føroya at kanna 1.000 børn saman við trimum granskarum frá umhvørvismedisinsku deildini á universitetinum í Odense og trimum fólklum frá Landssjúkrahúsinum. Kanningarnar halda fram til juni mánað

Tíðindablaðið Sosialurin bar í gjár tíðindini um eina kanning av 1.000 føroyskum børnum, ið saman við øðrum kanningum skuldi leggja til grund fyri kunneikanum um tað móguliga eitrandi árin, ið kyksilvur, PCB og blýggj kunnu hava á nervalagið.

Hesar kanningar taka til seinni í hesum mánaðinum,

tá fleiri útlenskir granskarar koma til Føroya at gera kanningar her.

Talan verður um at gera kanningar av yvir 1.000 føroyskum børnum, ið byrja týsdagin 13. apríl komandi.

Japanarar til Føroya

Trýggir japanskir granskarar koma til Føroya frá University of Tokyo, og

eisini koma trý fólk frá umhvørvismedisinsku deildini á universitetinum í Odense.

Hesi fólkinu skulu arbeiða saman við Pál Weihe og trimum fólklum frá Landssjúkrahúsinum í trýggjar mánaðir fram til endan á juni mánaði.

Kanningar hava týðning – eisini í londunum utan um okkum – tí eitt nú hava am-

Sigarettefesti í pappír

Eldur kom mikukvøldið í eini hús á Norðasta Horni

Um hálfvagn ellivu tíðina mikukvøldið kom eldur í á ovasta lofti í einum húsum í Grana-gøtu í Norðasta Horni.

Orsøkin til eldin var, at onkur av ósketni var komin at gloyma eina sigarett, ið síðani hevði festi í pappír.

Men tóbetur gjørdist

maðurin í húsinum at kalla við tað sama greiður yvir eldin, og fekk hann sløkt hann sjálvur, áðrenn sløkkiliðið kom á staðið.

Eldurin sjálvur gjørdi ikki so nógvan skaða – tó var nakað av royk- og vatnskaða.

hj.

Pál Weihe, yvirleikni á deildini fyri arbeiðs- og almannahélsu: – Helvtin av teimum 1.023 børnunum verður kannað nú frá 13. apríl og út í juni mánað, og hin helvtin verður so kannað um somu tíð komandi ár. Mynd: Kalmar

erikanskir heilsu- og umdugleikar latið beinleiðis stuðul til hetta kanningararbeiði.

Somuleiðis hava trýggir neurologi-serfrøðingar á sálarliga økinum verið við til at arbeiða við málinum og leggja teimum ráð, ið her hava verið við í hesi ætlanini.

1.023 børn kannað

– Talan er um rættliga umfangandi kanningar, hvørs grundarlag liggur heilt afturi í tíðarskeiðinum frá mars 1986 til desember 1987, tá flestallar konur, ið komu á sjúkrahúsinu á eiga, vórðu bjóðaðar at vera við í eianri granskingarettlan, ið hevur til endamáls at kanna, um samband er millum ta kyksilvurnøgð, sum føroysk børn verða fødd við og heilabúningina fyrstu árin, sigur Pál Weihe, yvirleikni á deildini fyri arbeiðs- og almannahélsu.

– Luttøkan var stór, og vit finga kannað blóð úr nalvastronginum og samstundis kannað hár frá mammanum í 1.023 førum. Úrslitið av hesi kanning var, at meðalkyksilvurnøgðin hjá føroyskum børnum er munandi lægri enn hjá børnum í grannalondum okkara.

Kyksilvur úr grind

Pál Weihe sigur, at orsøkin til hesa høgu kyksilvurnøgð óivað liggur í tí, at føroyingar eta grind. Og hagar stavar eisini nøgðin av PCB, tí kyksilvur og PCB

gjarna eru at finna saman úti í náttúruni.

Kanningarnar av hesum nýfødðu børnunum vórðu síðani eisini fylgdar upp av heilsusysturum kring alt landið fyrsta líviárið hjá børnunum, men einki óvanligt varð funnið í sambandi við hesa uppfylgingina.

– Vit ætlaðu síðani at gera enn eina kanning av hesum 1.023 børnunum, tá tey vóru trý ára gomul, men tað varð av ongum, tí eingin peningur var tókur, sigur Pál Weihe.

– Men í oktober í fjør finga vit so eina jättan frá heilsu- og umdugleikunum í USA (National Institute of Health, blóm.). Henda jättan ger tað móguligt at kanna børnini, nú tey eru um sjeý ára aldur. Helvtin av teimum verður so kannað nú, og restin um somu tíð komandi ár.

Kannast í trimum

Kanningarnar av hvørjum einstøku, barni vara í fyra tímar og eru byttar sundur í trýggjar partar.

Fyrst fer fram ein vanlig barnalæknakanning, ið Nicolina Sørensen, lækni og Karl Wulff, barnalækni taka sær av.

Síðani sleppa Dr. Morato og Dr. Yokojama frá universitetinum í Tokyo framat við sínum kanningum.

At enda ger Fróði Debess, sálarfrøðingur neupsykologiskar kanningar.

hj.